

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

20 COT.

ślada i wydał w myśli 3404-kg. za-
dalnego rozporządzenia tego pami-
drakowanego. Zarazem wydaję się nawa-
odpowiedzialne redaktorowi tego cz-
opisma, by ożreczenie miniejsza umieści-
bezpłatnie w najbliższym numerze i t-
na pierwszj stronie. Niewykonanie prze-
nakazn pociąga za sobą naisspiwa 17. grudni-
widziane w § 21. us. druk. 17. grudni-
1863 Dz. p. p. Nr. 0 dx 1863 t. k. z a-
sądzenie za przekożenie us gryn-
do 400 zł. p. lwów, data 30. września 1920
Hawel.

власкуй над обома рефератами вголосили домі промови п. Олександра Багряї і п. Микола Кузьмич, ілюструючи свої вимоги подіями з міського життя. В трогодній дискусії, в якій між ін. взяли участь головні п. Кузьмич, Василь Зварича, Федька Яворіського, Андрій Сіайського, обговорюючи всі болячки нашого теперішнього життя. Підсумки треба, що на вуку являлося жінство, яке своїми окликами підказувало, що громадянськими справами інтересується. Хоч віце відбулося в святошій дани, було заступлене таке духовенство в особах о. дек. Василя Молчака з Остропівського, о. Микола Яновича з Остропівського, о. Кузьмича з Покропівської і о. Род. Вобидяка з Биківського.

Уважлено розглянуто, в яких заперечено-вано проти порушення прав українського народу на полі шкільництва, земельної справи, церкви, самоуправління, оподаткування і перелом у повороті нашої політики і військової еміграції до Ріаного Краю.

3 музичного життя

Музична школа в Стрию. — Концерт Галі Пенчиків.

Одним з рухливих товариств у Стрию є філія Музичного Товариства ім. М. Лисенка, що від кількох років удержує музичну школу. До школи впродовж двох років записалося два нові фортепіанні записи. Останній, доплатив і цілу обстановку до трьох шкільних саль. В парі з тим розвивалася і праця в школі, в якій згуртувалося близько 70 дітей, що побирають науку від фахових осіб під проводом директора проф. Форостина. В цілі освітлення ширшого загалу з музичною освітою давав учительський збір школи щомісячним популярним відчитом з доброго музичного матеріалу. Одним з проявів музичного життя була ж. н. виставка одної дії з опери „Над Дніпром“ (музика проф. Форостина).

Цей шкільний рік розпочався великим концертом пеністки Галі Левняк, теперішньої професорки музичної школи, що відбувся дня 24. ц. м. в саль Народного Дому з доброго і різноманітного матеріалу. Фортепіанний концерт перший того року в Стрию. Замітки упередження нашої публіки до фортепіану, з певною тривогою ждали ми на виступи концерту. Та вже по перших звуках твору „Вася — Ганя — Тосса“ і „Іде дитина“ кожний відчув, що має перед собою небувалу північку, що думала з мертвого, здавалось би, інструменту видобути всю велич і красу музичного твору. Від точки до точки програми північка викликувала дораз до більше розуміння для свого місцевості. Колишні промови звуки фортепіанної і повної низки соплат Ліста (фантазія на тему Данте), присутні ще доводили під вражінням гри. В почутті адячності за артистичний пир публіка не жадувала оплесків, обдаровуючи концертанти-цу шитами. Жаль лише, що наша інтепція так мало цікавилася тим концертом. За те молоді своєю численною частю дали доказ, що для неї ця дитина знання є бажана. В найближчому часі наша пеністка дасть власний концерт в Львові, тож і львівська публіка матиме нагоду пізнати й оцінити її талант.

Стрийський.

Зі спорту.

Ситківкові змагання.

Ситківкові змагання подумали спершу як краєві, миналися з метою, бо залишилися чисто львівськими. Зголосилися, що правда, гравці з провінції, але іза ріжних причин не станули до змагаль. Зате зацікавилися ними львівські громадяни і в похідні дні були всі досить мідні коло токів Сокола-Батка. Змагання відкрили у неділю 20. вересня в 10. год. рано короткою промовою голова Львівського Ситківкового Клубу (ж. Л. Шенарович і павав їх першими краєвими. Перший при-даток неврівнян, як і другий. Були вже в час краєві змагання і були та минули часи, що провінційні гравці виходили переможцями у Львові. Тепер столиця Зах. України держить пальму першества не лише в ситківці, але й у всіх інших галузях спорту і легкої атлетики.

Одно було вірно в промові ж. Шенаровича, а саме що теперішній українська ситківка стоїть далеко вище від передошньої. І самі Львові масно активні гравці України (ж. Л. Шенарович і значна їх частина) ставали до змагань у двох класах: сениорів і юніорів. У кожній з класів були ще групи: синглы, дубль і мікст. Нагородили два переможців були ушудовані українськими установами. І так Народна Гостиниця пожертвувала срібну папірницю для мистця в ситківці. „Постана“ різьблену гарляку, деякі Товариства дали гроші, за які куплено металеві медаліони.

Головними суддями були д-р О. Тисовський і д-р Старосольський, крім них судювали самі гравці. Вислід змагань за браком свіжих і незнайомих гравців не приніс ніяких несподіванок.

У ситківці сениорів виявився молодий гравець відомий леготателю Ю. Старосольський, що побив С. Рожанковського 6:1, 4:0, 6:1 і Прохорина 6:0, 6:0 (1), та сам у фіналі вийшов технік З. Сасика. Т. Франко побив п. Словеского 6:2 і 7:5, але був переможений М. Дроздирешанин 3:5

і 5:7. Останній, програв зі Сасиком 3:6 і 11:13, та, що Сасик по відступленню проф. О. Кузьмича (з Кросів) і по перемозі над Ю. Старосольським 6:2, 6:1 залишався й далі мистцем української ситківки на п. 1926.

В дублю лави пара Кузьмичий—Словесний прийняв Рожанковського—Прохорина 6:3, 6:2, але сама програла в трьох сетах проти Сасика і Дроздирешанського: 6:4, 5:7, 6:4 головю іза слабі гри Словесного.

До мішаної гри сениорів станули тільки два пари: Пилека-Сасик проти Конертинського-С. Рожанковського з вислідом 4:6 і 6:3. Не рішена.

В поведінку на першому місці едержався Б. Федак, що побив у фіналі Кузьмича II 7:5, 6:1, переможця над Чученком 6:2, 6:2 і Вішківського Ю. II 9:8, 8:6. В дублю з Вішківським побив у фіналі Трохименка-Чученка 4:6, 10:8, 8:6. В парі з сестрою побив Федак пару Лежоговська-Вішківського 7:5 і 6:3, потім Чученка-Доманікіну 6:2, 6:4, а у фіналі пару Нарошків 8:6, 6:3.

В ситківці лави молоді і багатонадївна п. Дмитро побив п. О. Нарошків 6:4, 6:1, що замало ушудалася і була недисп. нана, і проф. Лежоговську 3:6, 6:2, 6:4.

Щодо способу гри, то між гравцями помітні великі ріжнці. Найбільше стилізовано грають Сасик, Дроздирешанський, Кузьмичий і С. Рожанковський. Прощий і останній мають найгарнішу серву. Всі чотирі люблять низькі й довгі удари, при стійній лобовій гри Сасик. Метою Т. Франка заманювати противників до сітки, а потім перекидати йому м'яч понад голову показався добрим проти Словесного, але не зовсім дописала проти Дроздирешанського. Занадто слабу серву має Ю. Старосольський і за мало пласку і ту хибу трудно йому бігом надробити. Прощий дити сили між ситківку, легку атлетику й футбол і зрештою має мало тренінгу.

З північок гарну форму гри мають Конертинська, Струмівська і Дмитроїна, але дає слабу пласку і не вмінює горішніх ударів.

З юніорів перевисшас всіх Б. Федак технікою, бігом і завзяттям. Вішківський має смішно слабу серву (балюню), зрештою бігас ментом і грає дуже уважно. В стрілі його з Кузьмичом м'яч без кінця ходив від одного до другого досить високим і далеким дуком. Маю вражіння, що в юніорах дав би раду Федаківі хіба С. Бачинський, розуміється, при пильному тренінгу.

Змагання закінчилися в поведінку (27. IX.) ввечером промовою ж. Шенаровича. Потім роздано переможцям нагороди і зроблено спільну знімку.

Організація змагань була добра, м'яч не згублено, не було дефіциту. Досвід показує, що на 2-ох коротка годі відбутися змагання в 3-ох днях. На краєві змагання одиноким надавалися би перший тиждень шкільних фетей. Всі інші речини є невідповідні. Л. К. С-ові, себто його президи конкретні заходи, чи не вдалося би на дальші змагання притягнути гравців з Великої України або вислати туди наших чотирьох що-найліпших тузів.

Т. Ф.

З судової сали.

В. Бобинський перед судом.

В поведінку 4. жовтня почалася у львівському окружному суді перед лавою суддів присяжних карна розправа проти українського поета і відповідального редактора тижневика „Світло“ Василя Бобинського.

Обвинувачувач прокуратор Ланеяський, боронити ады д-р Ст. Шухевич. Провідником трибуналу надрадник Ангелський, а вотагами рад. Дукет і суддя Мликарський.

Акт обвинувачення закинув В. Бобинському, як відповідальному редакторові „Світла“, переступство з § 88 (б. ц.) к. з. (державна зрада) і з § 89 (б) к. з. (держ. зрада). По відчитанню акту обвинувачення вголосі обороню промову ред. В. Бобинський. Він зазначив, що, редагуючи „Світло“, мав на меті поширювання освіти і класової свідомості серед робітників і селян. При тому користувался всіми законними і дозволенними способами. Всі числа „Світла“ передавав цензурі перед їх поширенням. Без дозволу цензури не видав ні одного числа. Як редактор старався він писати і друкувати тільки такі статті, що не колідували би з законом та обов'язуючими приписами конституції. Він старався навіть достосовувати їх зміст до смаку прокуратору, та це було неможливе до переведення в практику, бо ніколи не можна було збагнути, що в кожному окре-мому випадку прокуратори подобається, а що ні, що він вважати можливим до опублікування, а що ні.

Потім заваде обвинуваченому поодинокі питання провіднику трибуналу. На них відповідає обвинувачений, що редактором „Світла“ був від 1915 р. переважно писав статті до тижневика особисто, але іставав також багато статтей від дописувачів. Статті Безробіття сам не писав. За те писав сам статтю п. з. „Мобілізація“, таксамо „Вступ до селян в Польщі“, Статей „Кріпака середі в Стрию“, „Недоля політичних в'язнів“ не писав. Далі провідник трибуналу вичисляє цілі десятки заголовків поодиноких статтей і

запиток, що були в „Світлі“ та питає обвинуваченого, чи він був їх автором. Ясно, що серед усіх тих заголовків багато тепер вжитися обвинуваченому, тим більше, що перед собою не має ні одного числа „Світла“.

Д-р Ст. Шухевич питає, чи в яких газетах, що виходили ріпочною зі „Світлом“, не появлялися статті, впр. про події в Стрию, з такою самою тенденцією, як у „Світлі“ і не зважаючи на те, не були конфісковані. Обвинувачений відповідає, що йому доводилося читати багато статтей в польській та українській пресі на подібні як у „Світлі“ теми і такою тенденцією, але вони не підлягали конфіскації.

Далі відчитує протоколент по порядку всі наведені в акті обвинувачення „злочинні“ статті та запитки зі „Світла“.

Всячина.

Сучасний Солонин. С. таке місто, в якому являється стоїть порожня. Назвастися воно Кіккестонівське, в Америці, в державі Огайо (Ohio). Ще недавно, рик тому, зсуджених сиділо по келіх число. Місто не стало праведне по причині заборони алькоголю, або наслідком незачайної суворості кар. Причина є менше моральна, однак має свою мораль. Пондують її голова міста Вільбу Дамієл, чоловічок скромний, але з сучасним світоглядом. Його драгувала постійна неадакту, яку місто мусило призначати на утримання в'язнів. А злочинність не зменшувалася під впливом в'язниць. Тому він придумав таку штуку: Кожний мешканець його міста одержав безплатно лотерейний лос і має право брати участь у щорічній державній лотерії, на якій м'яч заробити страшенні гроші — суму, яку місто не потребувало давати на річне утримання в'язнів. Але право до такої виграної можуть мати тільки ті, які за весь рік не будуть карані в'язницею. І прощу уявити собі: десятки громадян на саму думку, що можуть стати багатими, без крадіжки та ошукання, стрималися від своїх злодійських умінь. Взявши порожню. Бурмістр міста Кіккестонівське є гордий на те, що побив рекорд законодавства від часу Гаурабія та Пітагора.

В 3-тій річницю смерті з Польських

Олени Туряньської

відправиться в п'ятницю 8. X. с. п.

в год. 8. рано

в Преображенській церкві

поминальне богослуження

на яке запрошує

Муж, Син і Рідні.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський хор під управою Петра Сасівського у складі 30 осіб виступає:

Віктор 5.Х. Стрий.

Четвер 7.Х. Львів.

П'ятниця 8.Х. Львів.

Субота 9.Х. Яворів.

Неділя 10.Х. Яворів.

„Український Національний Хор“

під управою Дмитра Котка:

5. Х. Сандомір.

6. Х. Розваділ.

529 2—?

З Союзу Українських Адвокатів

у Львові. До Тов. Адвокатів Делсгатур

зодичської, львівської, самбірської і

стрійської. Дня 9. жовтня ц. р. відбудуться

спільні сходини тт. Адвокатів вище

згаданих Делсгатур у саль Союзу Українських

Адвокатів у Львові, вул. Руська

4. 20. І. п., в годині 4. пополудні з таким

дневним порядком: 1. Перспективні

української адвокатури — реф.

д-р Домбчевський. 2. Правничий

часопис — реф. д-р Олександр Надрага.

3. Права української мови в суді

і адміністрації — реф.

д-р Пилип Емт. 4. Організаційні

справи С. У. А. — референт д-р Євген

Шуrowsкий. 5. Внески бажання

Промислових товариств численно вжитися.

— Д-р Ярослав Олександрів, золотийський

делегат; д-р Євген Шуrowsкий, львівський

делегат; д-р Володимир Гур

левич, самбірський делегат; д-р Євген

Калитовський, стрійський делегат.

ДРІБНІ ОГолошення.

Спільний покій для студентки або учениці близько університету до виважу. Кривішних 15 пар. на ліво. 655 1—1

повинні бути в кожній хаті. — Ціна за всі 3 часті тільки 8 зол. Набувати можна в Українських Книгарнях у Львові і Адміністрації „ДІЛА“, Львів, Ринок 10. II. пов. 2—3

УРЯД ПАРОХІЯЛЬНИЙ СТОЯНИЙ в його потребує діланта-інструктору хору і можливі оркестру. 654 2—

ПОТІ на оркестру. В. Безпорожний 1) Дука-Шумах. 2) „Дла розвідки“ колосини. 3) Збірка пісень, кавати синюхон. 659 3—

Д-Р ПРАВ, рутинований кондімент з 3-мт ною практикою пошукує місця у ач покати. Зголосилися до Адміністрації „ДІЛА“ під „Сонією“. 656 2—

СОЛІДНУ станцію дивлять панночки Охренок 3. I. Ротіца 660 1—3

ДО ЗАМІНИ парохія Голочі коло Платів за пасохню хочби о меншій дошай, однак близько міста з середини школами, виглядо з станцією залізничною в місця без нагляду на диспетчеру приналежність. — Уряд парохіяльний в Голочах п. 4-го. 659 1—4

ОТСИМ уважностіється уградену військову уніформу виставляю через П. К. У. Львів, на назвисько Йосиф Гураль ур. 1899 р. в Калинівці п. Б. Брєка. 659 1—3

О ПРОДАЖІ Машини до виробу дзівків з підкалмашами, формою до виробу бетонних гур з проміром від 20 см. до 1 м. Праса до плиток 20 см. X 20 см. Машини до виробу легол і порожнечі. Інформації „Пезет“ С. А. Львів, Академічна 23. 654 1—1

ЖІНКА, Українка, яка аміе добре зарити і може повести шле хатне господарство, глядає місця в українській домі за малою заплаатою при задержанню при собі дворичної, спойної ады, дитини. Зголосилися на адрест: Настя Гомень, Львів, Балкон на 14 (офішин). 657 1—1

КІМНАТА для двох панночок з харчем і без в інтел. ріді. О. Р. Адмістр „ДІЛА“. 662 1—2

УНЕВАЖНІЮЄТЬСЯ книжочку військову злубову виставляю через П. К. У. Камінка Струна на ім. Микола Чученка с. Ізана і Ірени з Голорова. 663 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

Лікарсько-дентистичне Заведення

д-ра Симона Раппапорта

Якова Насса

Львів, вул. Сихтєвська 17/II

Пальмобування в вінчанні дубів бел

боло. Штучні зуби в качуку і золоті за

американську систему. Пациєнти з провінції

полагоджються в найкоротшому часі.

630 4—5

МАГАЗИН і РОБІТНЯ ФУТЕР

Ф. Й. Любельські

Львів Рутонського 3. Тел. 48-70

поручає асыякого рода ШКІРН,

ФУТРА мужескі, жіночі і т. п.

перерібки виконус після найновіших

фасонів. 380 3-10

Найновіші плащі і сукні

ЦЕЦИЛІЯ ГАН

Львів, площа Снопків ч. 1а.

проти кіна „Марусенька“ поручає також

власну роботу. 610 4—10

Покеші в сплатах.

Подяка.

Неуможлима смерть забрала нам найдорошу матір та бабину, бл. п. Кароліну з Іскришків Лодиську, вдову по свакіну, в 73 р. життя. Приблито горем складаємо сею дорогою ширю подяку Вл. о. канонікові Лівинському, парохові Болехова за провід в похоронах, о. деканові Сухому ріанові іза уділення послідньої потіхи, о. канонікові Галаданюков та О. Штайденюві, парохові Лисович, що не шадя труд, та прибув зсвятити сей сумний обряд. Зокрема дякуємо Вл. о. Пани Олені Галаданюковій, що поспішила з помічю в так гіркій хвилі, а всім знайомим за висказані нам співчуття і відваження Покійної на місце вічного спочинку. — Діти і внуки. 661 1—1

ВПОГАДИ ЧИКАЛЕНКА І. II. і III. ЧАСТЬ

кого упадку, до такої затрати самопошани, до такого морального обезлюднення, що сьогодні є в нас лише відрадіюючим опудалом якогонебудь законодавчого представництва.

Зовсім природно, що й тепер, в новій фазі загостреного конфлікту між урядом і соймом, між радикально-демократичним і шовіністично-реакційним табором — з'явилися певні твердження в „компетентних колах“ і надії серед громадянства на розв'язання сойму і розписання нових виборів. Про це трубили вся польська й жидівська преса, про це говорили міністри і посли, готували вже виборчі бюлєни. Тільки наш орган не допускає тієї можливості. Проти всіх „добре поінформованих“ органів і чинників ми вперто твердили, що сойм розв'язаний не буде — хіба, що сам розв'яжеться. Однак на таку відвагу, на такий героїчний вчинок він не здобується. Чому ми так твердили, на чому спиралися ми в своїх твердженнях?

Очевидно, ми не належимо до тих, що є „добре поінформовані“, наші висновки витікають з логічної основи ходу подій. Соймова більшість підтримує життєвину анемічного й скомпромітованого сойму, уважаючи його надійним, ударно-пригожим засобом в боротьбі з диктатурою Пілсудського. При тому лякається вона свого ослаблення новими виборами. Друга сторона підтримує теперішній сойм, хоч як він їй негідний, як *milium pesenatum*, як видиму, хоч вже тільки формально пасивну признаку республікансько-парламентарного устрою в Польщі. Розуміється, що побідники тужать за новим соймом, але за своїм соймом, а сьогодні нема ще даних для того, що той сойм буде їх. Пілсудський і його прихильники здають собі справу з того, що розписати вибори в нинішніх умовах — значить шовіністично поставити під знак заперечення свою перемогу. До своєї мети йдуть вони крок за кроком. Спершу треба було повністю опанувати й всеціло підчинити собі армію. За ту справу взявся Пілсудський, і сьогодні вона вже майже закінчена. Польська армія не тільки знаходиться в руках травневого „демонстранта“. Але друга армія, армія бюрократично-цивільна є ще майже в цілості в руках шовіністично реакційного табору. Виступати в умовах повного опанування бюрократичної машини вшехпол'яками до генерального бою з Хієно Пястом — значить в значній мірі зводити в нівець свою недавню перемогу. Табір Пілсудського мусить мати запоруку виграної, а й тепер він її ще не має. Спершу мусить бути перемінена і перетворена бюрократична машина, а після того прийде черга на вибори. І якраз висунення на чоло уряду головного торреадора радикально-демократичного табору вказує, що тепер на денному порядку стоїть справа персональної перевірки польської державної адміністрації. Буде вона — зовсім природно — переведена менше безоглядно, як у війську, але мусить бути здійснена, кщо радикально-демократичний табір має вдержати перемогу за собою.

І ще одно: польський націоналістичний табір (народова демократія і її численні відгалуження: християнська демократія, дубадецька християнсько-народова партія, народова партія праші і п'ястівці) є швидко об'єднаний, сконцентрований. Ідеологічна пропаганда вшехпол'яків запустила вже глибоке коріння в польському громадянстві. За те радикально-демократичний табір є ідеологічно розпорошений, нез'яаний ніякою спільною ідеєю, крім негативної постанови до вшехпол'яків. Всі ті дрібні партії і гуртки, що тепер ховаються під крила Пілсудського, представляють невеличку силу. З них шойно треба творити якусь цілість, їх треба кристалізувати, їм треба дати суцільну ідеологію. А це не мож- статися ско-

ро. І тому ясно, що й з тих причин виборчий генеральний бій мусить бути відложений шонайменше на пів року.

Перевіряючи персональну реорганізацію бюрократичної армії та сконсолідувавши свій розпорошений табір, перевіривши його припадковий склад й надихавши його однодушно, головний торреадор зведе головну битву зі своїми противниками на життя і смерть.

Польський маґараджа і його чурі.

Промова посла Павла Васильчука, виголошена 24. вересня 1926 р. на пленумі сойму підчас дебати над бюджетового провізорією на IV. квартал.

(Докінчення.)

Описав я історію польсько-українських взаємин виступаючи „кресі“. Що таке „кресі“? То ми, той який товар, що його хочете вжити як колонізаційного матеріалу. (Голос: 18-й рік то Вам 32-шолія. Той ісціль Вашинялай). Потім прийшло до травневого перевороту. Надходя час вибору на становище президента після уступлення п. Войхельського. Більок польської лівиці бере мимові в руки керму польської політики і каже: Вертаємо до старого, Українці — брати. Ляємо разом. Цей більок відбуває конференції, мислячи декларувати незалежності для України, але там, за ризьким кордоном, а тут кажуть їм за собою. А потім, у ділах уряду той польсько-демократичний, той лівиці, уряду Варля-Пілсудського, викликає справжньої фізіоломії польської лівиці і шлю фактичного нашого відношення, панове, польської лівиці до української справи і до України. Знаю дуже добре, що це вам не подобається, але я ризикую ці гірші слова сказати вам в ої і з той трибуни. Слова ваші і дна ріжняться, панове з лівиці. Так само й голову уряду, Пілсудського, нашого божка уважали, що явля і нині й-го політично побили Хієна і Пяст — вони перекожуть і скоро покладають ілудського на обі лопати, або він сам впаде в їх обійми. Тепер між Пілсудським і правницю є тільки спомин особистих старих анимозій. Програмових ріжниць в українській справі між ними і правницю, між вами і правницю, нема. Якаж ріжниця між Визволенням і „Пілсудським“, яка ріжниця між ППС і „Пілсудським“? Нема ріжниць.

Візьмім наприклад промови. Що то значить голосувати в парламенті за бюджетом? Це значить — піддержувати політику уряду. Панове, не замикайте нам очей, не робіть річей у політиці, на яких розуміється кожна дитина! І ми обинуємо вас в українськості, ми обинуємо вас, що говорите неправду; ви дискваліфіковані в українській справі і ми не обинування кидасмо вам просто в очі.

Слово „бандит“ знімається з часом.

На ті шії цілості пригадує собі кілька фактів з метакх давніх літ. Нині п. марш. Пілсудський може бути несприятний в соймі, а вся увага сойму обертається довкола його особи та зскупчується на однім питанні: „розв'яже сойм, чи голосувати за урядом?“ Ясно, що марш. Пілсудський може прижити з Друсенік і цього вам панам досить. (Голос: Ужє прихвон). Це все вистарчило і голосування буде добре. Але в 1914 р. російські часописи називали Пілсудського „бандитом“, а в 1915 і ці ось тут панове називали його „бандитом“. Він був тоді революціонером, який воював за самовідреченням за свободу свого народу, і заважаючи на наруги своїх гнобителів. У подібних стані находимось ми, яких часто називають „бандитами“. (Голоси протесту). Я признаю, що панове, які сторіччя в житті навіть своїх політичних противників, бо я сам нахождюсь у стані борця, хоча не маю претензій до такої величини. (Голос: А може?) Може, — побачимо, однак я не маю хотів би діяти до того, до чого дійшов тепер Пілсудський. Во становище революціонерів, тих, яких ви у своїй пресі і своїй думі називали „бандитами“ — становище почесне (Протести), куди почесніше, ніж становище п. Корфантово в „Скарбощермі“. (Протести). Во служба своему народові — це для мене сповідь віри, релігії. Нинішні на ове міністри, нпр. п. Млодзінський — бузний малдр, легіоніст, генерал, воєвода і тепер міністр. І той, хто борюється під прапором свободи з ширим серцем за школу, за свободу свого народу — відмовляє нині права збирати на народній дїм, на українську освіту. Той самий міністр, що пише масові статті, антиклерикальні та ліберальні, старий пересісний добряга не дає концесії приватній гімназії. (Чи не комуністичний?) Той самий Пілсудський, який борюється за школу для свого народу, насилає легіоністів, які відбирають нам землю від нашого селянина. (Голоси: Аго відбирає? Кому? Від хадона?)

Революційна наука П. Ляків.

Відомо, що боротьба почалася, ведеться і буде вестися далі. Вайдуже, чи в ній проваде двох чи десятих. Але хто в силі передбачити політичну перспективу, той добре знає, в якій напрямку піде ход подій. Все питання в тому, хто доведе андеждати (Повторно часто своїм земля-

**Найбільший вибір
благатних товарів,
МУЖЕСЬКОГО СУКНА**

поручає фірма

АНТІН УВЕРА

п'явів, вул. Галицька 10.

Філія в Тернополі, Дрогобичі,
468 Стрию 9-16

3 польсько-німецьких взаємин.

Німецько-польські торговельні
переговори.

Як довідуємося, відложено давший переговори в справі торговельного договору, що мали зачатися 28-ого п. ж., до 11-ого жовтня. Це пересунення речі підлягає, як зазначають, на бажання з польського боку. В поінформованих колах сподіваються, що давший переговори підуть скорше, бо Польща після завершення Заєського з Жієнові впаде більше уступливості в найважливішій для Німеччини справі, а саме свободного оселювання в Польщі.

Зміна в польських посольстві
у Берліні?

З Берліна повідомляють нас, що внаслідок часу сподіваються відкликання теперішнього польського посла в Берліні, що має бн знятий відповівати якесь місце у військовому міністерстві закордонних справ. Німецька преса зазначає вже справу його наслідства. Католицькі кола думають, що тим наслідником буде князь Радзівіс, бувавший прусський офіцер, про якого кажуть жартом, що в нього пиве кров Гогенштернів.

Самотні.

Українські соціялісти-радикали й
інші народницько-соціялістичні
угрупкування.

Українська соціялістично-радикальна партія найшлася в досить важкому положенні у зв'язку з об'єднанськими зв'язками „Сел. Союзу“ і „Нар. Воли“. Вже від довшого часу загорділа вона собі зовсім самотино, хоч не зовсім потрібно, шлях до співпраці з українським національним табором, ухваливши і проголосивши резолюцію про не допустимість співпраці з українськими „буржуазними“ елементами. Часта резолюція була продумана, чи може являлась частим у деяких радикальних керівників „deus-om est in china“, чи вікші була вона впливом огірчення з приводу неспроможності опанувати деякі наші центри, — важко сказати. Годиться додати, що довший час Секретаріат радикальної партії, саме в тісному союзі з деякими „буржуазними“ мальконтентами, повів був об'єднаний наступ на наші краєві центри. На нещастя радикалів, а на щастя ч нещастя тих центрів — наступ не лише відбито, але й виключено якнебудь вигляди на його успішність в будуччині.

Понісши поразку, радикали загінвалися на національних демократів і в короткій дорозі ухвалили згадану сердиту резолюцію. З того часу почалася їх пошуканка за союзниками. На протязі трьох років вели вони переговори зі „Сел. Союзом“ без виглядів на успіх. На тут розбратили, чия в тому вина. Сельсоюзники теж не могли погодитися на тезу радикалів про виключення співпраці з міщанськими угрупкуваннями, хоч в останньому часі, як ми вже зазначували, пішли на спілку з „Нар. Волею“.

На протязі трьох років галицькі радикали аспіли тільки довести до об'єднання зі зникаючими останками соціялістів-революціонерів, що остали на Волині. Але одночасно замість кількох нових одиниць, вони втратили в Галичині старих партійних робітників, як от б. заступ голови д-ра Вол. Гуркевича, д-ра Гр. Стецюка й інших. В останньому часі виступив зі соц.-рад. партії заслужений її діяч д-р Роман Дашкевич, творець і керівник Руханково-огневих товариств під назвою „Луг“; керівника львівського „Лугу“ М. Козланюка виключено з партії.

Тут розігралася трагічна для соц.-рад. партії баталія за вплив на „Луг“. Тоді, як Секретаріат УСРП змагав до повної диктатури й підчинення партії „Лугу“, їх творець і керівник д-р Р. Дашкевич, хот

кам, що нам треба вчитись з революційної польської боротьби з літ 1903, 1907 і ниніш. Ми мусимо знати такий самий бій і можемо чимало дотого навчитись з історії польської боротьби. (Голос на правліці бражніком). Я до бражніки не прихитний, але до часу, поки мене закує в кайдани, боротимусь політично. (Протести на правліці). Ви прийшли на готове. (П. Поговоріть-ай: Ми бродились слово). Довгий час, дякую слово чести, думаю я над тим і що нині не в силі розкрити собі цього іншак як недоугою та кризою думання, яке став яким на та загальних історичних подій, упадком волі, розсирити цього; що ми тут у Польщі мусимо вести боротьбу за мову, за рідну школу, за навчання дітей, за вирободання, за молитву для дітей, за свободу, а ви називаєте це большевизмом. Це неміститься на вас.

Тепер зроблю ще одну увагу, яку нехай із стенограми прочитає п. міністр закордонних справ, а ви прийміть це до відома. (Голос: не перебожуйте!). Не буду переборщувати. Тут шановний посол отже Станкевич, Білоруси, не большевик і не соціяліст чесний син свого народу, пригадав нам, що там за кордоном існує друга частина білоруського народу і там при комуністичній владі, яка на ваш погляд має такі пам'яті, там білоруський народ має змогу вповні розвиватись. (Голоси).

Непримітні аналогії.

Прошу панів, я теж не є комуністом, мало честь належати до табору українських незалежників і я також мущу твердити, що на Радянській Україні є українська держава, хоч із комуністичним устрєм. (Голос: Гайна гай державою!). І хоч обкресла в своїх атрибутах. В тій державі має український народ можливість платити національну українську культуру. Є там Українська Академія Наук, на чолі якої стоять відомі вчені як Грушевський, Крип'як, Багалій і інші відомі в науковому світі особи, хоч і не комуністи.

Там більшість преси, хоч і в комуністичному дусі, то всеж виходить в українській мові. Там розвивається українська книжка, там нема боротьби за мову, а національного імені і нашої національної честі ніхто там не помагає, ніхто не насилує нашого духа і національної амбіції. (Голос: А чер ва?). Так українська національна церква має там відносну свободу, а тут примушують наш народ до того, щоби він підчинявся полам, слугам паризму, а тепер маємо тут кілька соток православ. церкв замкненими. Антокефаліні українські стремління в церкві тут ліквідують і переслідують. (Голос: Чи там ви говорили з трибуни як тут?). Того не знаю. Там нема боротьби за школу, там народна школа, середня і вища є українськими по духу і мові. Шкож маємо ми тут, ми кількоміліонний народ? Не маємо ні одної української школи навіть народної, не маємо на цілій Волині, на б. російській замкненими в одній середній української школи. На приватні нам теж не дозволяють. Панове, чи ви собі здаєте докладно справу з того, що селянин там дістає землю? Тут землю забирають осадники і колюністи. Панове, чи уявляєте собі та вірите, що той мур ризької лівиці стане надогою? (Голоси: Що це значить?) Чи ви бодей раз над тим думали. (Маршалок: Даю вам дві мінати до закінчення).

Пос. Васильчук: Зараз скінчу. Я нераз говорив на комісії закордонних справ, що українське питання як і білоруське в Польщі виходить далеко поза межі Польщі.

Так, без сумніву це є міжнародне питання і від розв'язки українського питання залежить мир на Сході Європи. Не тільки Бразилі і Залескій роблять політику, але політику робить теж життя і відношення сил. Ви, панове, не ціните того, що діється на Сході Європи і не оцінюєте як слід білорусько-української справи. Стан нашого українського населення: господарський, політичний і культурно-освітній у Польщі є одночасно моментом для польських політиків у справі мира. Вибирайте для будуччини.

Наше становище до уряду є після цього аського — ясне. Ми проти уряду. Здраємо з нього раз на все фіговий листок демократизму, щоб перед народом засвідчити реакціонер або неадекватний преміер та щоби в ред судом громадянства не лише польського, але всесвітньої демократії став марш. Пілсудський, колишній революціонер, нині диктатор. Будемо голосувати проти предложеного закону (Одлески).